

HỘI THẢO QUỐC TẾ **INTERNATIONAL CONFERENCE**

PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG THỦ ĐÔ HÀ NỘI **VĂN HIẾN, ANH HÙNG, VÌ HÒA BÌNH**

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF HANOI CAPITAL - CIVILIZED AND HEROIC CITY FOR PEACE

ngày 7 - 9 tháng 10 năm 2010

>> GS.TSKH Vũ Minh Giang - Phó giám đốc ĐHQGHN, Trưởng Ban tổ chức Hội thảo - phát biểu tại phiên bế mạc

ĐIỂM SÁNG TRÍ TUỆ VỀ HÀ NỘI HỌC

Là đánh giá của tất cả những nhà lãnh đạo và đội ngũ các nhà khoa học về hội thảo khoa học quốc tế “Phát triển bền vững Thủ đô Hà Nội: Văn hiến, Anh hùng, Vì hòa bình”.

Hội thảo do Ban Tuyên giáo Trung ương, Ủy ban Nhân dân Thành phố Hà Nội, ĐHQGHN, Viện Khoa học và Xã hội Việt Nam và Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam phối hợp tổ chức từ 7 đến 9/10/2010, tại Trung tâm Hội nghị quốc tế, 11 Lê Hồng Phong, Hà Nội. Hội thảo là hoạt động khoa học duy nhất diễn ra trong khuôn khổ các hoạt động chính thức trong 10 ngày Đại lễ nhân dịp kỷ niệm 1000 năm Thăng Long – Hà Nội.

GS.TS Phùng Hữu Phú - Ủy viên TW Đảng, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Tuyên giáo Trung ương, GS.TSKH Vũ Minh Giang - Phó Giám đốc ĐHQGHN, ThS. Ngô Thị Thanh Hằng - Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội, GS.NGND Phan Huy Lê - Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam,

GS.TS Nguyễn Khánh Vinh - Phó Chủ tịch Viện Khoa học Xã hội Việt Nam, GS.TS William Logan - ĐH Deakin, Melbourne, Australia và bà Katherine Muller Marin - Đại diện UNESCO ở Việt Nam đồng chủ trì hội thảo.

Tham gia hội thảo có gần 500 đại biểu là các nhà khoa học đến từ Việt Nam và hàng chục quốc gia trên thế giới.

Sau 3 ngày làm việc nghiêm túc với các hoạt động khoa học sôi nổi, các đại biểu đã tập trung trí tuệ trình bày nhiều báo cáo khoa học có nội dung sâu sắc, nhiều kết quả nghiên cứu, nhiều phương pháp tiếp cận mới đối với Thăng Long- Hà Nội.

Đại diện cho ĐHQGHN - Cơ quan thường trực tổ chức Hội thảo, GS.TSKH Vũ Minh Giang - Phó Giám đốc ĐHQGHN, Trưởng ban Tổ chức hội thảo nhấn mạnh: “Một trong những nét đặc sắc của Hội thảo khoa học lần này là sự kết hợp của nhiều lĩnh vực khoa học cùng nghiên cứu các vấn đề phục vụ công cuộc phát triển bền vững Thủ đô”. Con người

không tách rời điều kiện tự nhiên và văn hóa. Phát triển bền vững suy cho cùng chính là kết quả của quá trình ứng xử của con người với tự nhiên.

Trưởng ban tổ chức hội thảo GS.TSKH Vũ Minh Giang cho rằng, thành công của hội thảo có được là do tầm nhìn chiến lược của Chính phủ khi cho phép trong dịp Đại lễ 1000 năm Thăng Long – Hà Nội tổ chức hoạt động khoa học hết sức có ý nghĩa này; Các nhà khoa học, các cơ quan tổ chức trong đó có ĐHQGHN đã chủ động triển khai các chương trình nghiên cứu toàn diện liên quan đến Hà Nội; Quyết định đúng đắn của Ban Chỉ đạo khi giao cho ĐHQGHN làm cơ quan thường trực tổ chức hội thảo, giao nhiều quyền gắn với trách nhiệm cao khi tổ chức hội thảo; Tinh thần trách nhiệm cao của thành viên Ban Tổ chức và các tiểu ban và đặc biệt là sự quan tâm của lãnh đạo các cấp.

Đại diện cho tổ chức UNESCO - bà Katherine Muller Marin đã có phát

HỘI THẢO QUỐC TẾ
INTERNATIONAL CONFERENCE

PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG THỦ ĐÔ HÀ NỘI
VĂN HIẾN, ANH HÙNG, VÌ HÒA BÌNH

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF HANOI CAPITAL - CIVILIZED AND HEROIC CITY FOR PEACE

>> Các nhà khoa học và đại biểu tham dự Hội thảo

biểu chào mừng hội thảo. Bà cũng đã chia sẻ một số quan điểm về tốc độ đô thị hóa và vấn đề bảo tồn di sản văn hóa. Theo bà, khi Hoàng Thành Thăng Long được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới, cần đặc biệt chú trọng tới việc giám sát sự tăng trưởng mạnh mẽ và nhanh chóng của du lịch. Theo bà, hội thảo đưa ra các khuyến nghị tốt nhất nhằm hỗ trợ cam kết của các nhà lãnh đạo trong việc tiếp tục giữ gìn giá trị, bảo vệ và bảo tồn di sản, tạo cơ hội cho phát triển bền vững và nâng cao chất lượng cuộc sống của cư dân thành phố.

Nói về hội thảo, GS.TS Phùng Hữu Phú – Phó Trưởng ban Thường trực Ban Tuyên giáo Trung ương nhấn mạnh: Đây là hội thảo quy mô, quy tụ được đông đảo các nhà khoa học có uy tín trong nước và quốc tế. Về phía Việt Nam có học giả đến từ nhiều địa phương trong đó có người đã cao niên, các nhà khoa học có nhiều công trình nghiên cứu về Thăng Long – Hà Nội, nhiều nhà khoa học đến từ các quốc gia như Pháp, Hàn Quốc, Nhật Bản, Trung Quốc, Thái Lan,... trong đó nhiều người đã gắn liền tên tuổi với các công trình của Thủ đô.

GS.TS Phùng Hữu Phú cho rằng hội thảo xứng đáng là một trong những sự kiện có dấu ấn, có chiều sâu góp phần vào thành công của Đại lễ. Hội thảo là hoạt động trí tuệ, được tổ chức một cách khoa học, hợp lý. Ông nhấn mạnh hội thảo có chất lượng chuyên môn cao, vừa đề cập các vấn đề căn bản đồng thời cũng hết sức

thiết thực.

GS.TS Phùng Hữu Phú cho rằng “Phát triển bền vững Thủ đô Hà Nội: Văn hiến, Anh hùng, Vì hòa bình” không phải là hội thảo huy nhất mà là hội thảo tầm cỡ có ý nghĩa mở đầu. Ông nhấn mạnh sẽ tiếp tục có những hội thảo lớn và những chương trình khoa học công nghệ xứng tầm để ý tưởng, nghiên cứu của các nhà khoa học tiếp tục được đưa vào thực tiễn cuộc sống.

GS. NGND Phan Huy Lê – Chủ tịch Hội khoa học Lịch sử Việt Nam nhấn mạnh trong thời gian ngắn, Ban chỉ đạo, Ban Tổ chức đã chuẩn bị chu đáo, công phu và trách nhiệm cho hội thảo. Hội thảo là dịp để các nhà khoa học trong và ngoài nước thể hiện tình yêu Hà Nội, Việt Nam thông qua các nghiên cứu. Hội thảo diễn ra trong bối cảnh chung là coi Hà Nội như một khu vực trong phạm trù Khu vực học. Qua cách tiếp cận Thăng Long – Hà Nội dưới nhiều góc độ, tính liên ngành và đa ngành rất cao đồng thời thể hiện cách nhìn toàn diện cụ thể về Thăng Long – Hà Nội, đưa ra một số cảnh báo, khuyến nghị sâu sắc, có trách nhiệm và thời sự. Chủ đề hội thảo đã được bám sát thể hiện rõ ràng qua nội dung các báo cáo và ý kiến phát biểu tại hội thảo. GS. Phan Huy Lê đánh giá hội thảo thành công toàn diện ở nội dung, công tác tổ chức và việc tạo lập nên những tri thức mới sâu sắc về Thăng Long – Hà Nội.

Đánh giá về hội thảo, bà Ngô Thị Thanh Hằng – Phó Chủ tịch UBND

Thành phố Hà Nội, Phó Trưởng ban Chỉ đạo quốc gia Đại lễ 1000 năm Thăng Long – Hà Nội cho rằng: Hội thảo mang tính chất tổng kết những nghiên cứu về 1000 năm Thăng Long – Hà Nội đồng thời đề xuất, kiến nghị những giải pháp liên quan đến sự phát triển bền vững của Thủ đô trong tương lai. Hội thảo là một điểm sáng về trí tuệ trong các hoạt động của đại lễ.

Trong phiên tổng kết hội thảo, GS.TS Mai Trọng Nhuận – Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQGHN đã chúc mừng Thủ đô đã tổ chức thành công Đại lễ 1000 năm Thăng Long – Hà Nội, chúc mừng Hội thảo Khoa học quốc tế về Hà Nội đã thành công rực rỡ. Giám đốc ĐHQGHN nhấn mạnh thành công của Hội thảo tiếp tục minh chứng cho truyền thống đóng góp công sức, trí tuệ của ĐHQGHN với Hà Nội. Ông bày tỏ ĐHQGHN mong muốn đóng góp nhiều hơn nữa cho sự phát triển của Thủ đô bằng thế mạnh riêng của mình. Hiện nay, các nhà khoa học của ĐHQGHN đang nghiên cứu sự phát triển của đô thị dựa vào đại học trên nền tảng nghiên cứu điển hình Thủ đô Hà Nội. Vì thế, Giám đốc ĐHQGHN mong muốn Thành phố Hà Nội sẽ tiếp tục tạo điều kiện, cơ chế để các nhà khoa học của ĐHQGHN đóng góp được nhiều hơn nữa.

NGỌC DIỆP

GS.TS PHÙNG HỮU PHÚ - ỦY VIÊN TW ĐẢNG, PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC BAN TUYÊN GIÁO TW:

Nhà xuất bản Hà Nội phối hợp với ĐHQGHN biên tập lại cuốn kỷ yếu thành cuốn sách có giá trị trong Tủ sách Nghìn năm – Thăng Long. Hội thảo xứng đáng là một trong những sự kiện có dấu ấn, có chiều sâu góp phần vào thành công của 10 ngày Đại lễ. Hội thảo là sự kiện kỷ niệm có trí tuệ, được tổ chức một cách khoa học, hợp lý, phục vụ cho sự kiện trọng đại của dân tộc Việt Nam, của Thủ đô Hà Nội. Hội thảo có phiên toàn thể và các hoạt động trao đổi học thuật sôi nổi, đầy trách nhiệm và trí tuệ tại 4 tiểu ban, có bài phát biểu sâu sắc của ông Bí thư Thành ủy, có báo cáo đề dẫn của GS.TSKH Vũ Minh Giang - Trưởng ban Tổ chức hội thảo và một số báo cáo khái quát các giá trị biểu trưng của Thủ đô Hà Nội. Từ kết cấu hợp lý của hội thảo thể hiện sự tham gia đầy nhiệt huyết với tình yêu Hà Nội sâu sắc của các nhà khoa học. Hội thảo có chất lượng chuyên môn cao, vừa đề cập các vấn đề rất căn bản vừa đề cập đến những vấn đề hết sức thiết thực.

Hội thảo mang tính chất “gói lại” một cách tương đối những nghiên cứu về 3 giá trị cơ bản nhất của Thăng Long - Hà Nội đồng thời cung cấp những luận cứ khoa học, những lý luận mới, những bước tiến mới nhận thức về Thủ đô Hà Nội. Hà Nội đang là một đô thị cổ có lịch sử lâu đời đồng thời là một đô thị mới trong quá trình đô thị hoá với biết bao thời cơ và thách thức, bao vấn đề bức xúc đang đặt ra cần được đánh giá cận kề để đề xuất các phương hướng, giải pháp cụ thể. Hội thảo tạo điều kiện gợi mở việc tiếp tục triển khai các vấn đề rộng hơn, chiều sâu hơn để giúp các nhà quản lý có cơ sở khoa học hơn từ đó để ra các quyết sách, thực thi các giải pháp vừa đáp ứng nhu cầu phát triển khách quan của Thủ đô trong thời kỳ mới, vừa đáp ứng nhu cầu chính đáng của tình cảm cộng đồng dân tộc Việt Nam và mong muốn chung

của bạn bè quốc tế.

Hội thảo khoa học quốc tế “Phát triển bền vững Thủ đô Hà Nội: Văn hiến, Anh hùng, Vì hòa bình” không phải là hội thảo duy nhất mà là hội thảo tầm cỡ có ý nghĩa mở đầu. Việc tiếp tục tổ chức những hội thảo có quy mô tương tự như hội thảo này để ý tưởng, nghiên cứu của các nhà khoa học tiếp tục được hoàn thiện, được phát triển là cần thiết và từng bước đưa vào thực tiễn cuộc sống.

Hội thảo đã thành công tốt đẹp là có sự quan tâm đầy nhiệt huyết, trách nhiệm và tình yêu với Hà Nội của

các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước, có sự chủ động tổ chức của ĐHQGHN - cơ quan thường trực tổ chức hội thảo. Cùng với sự vào cuộc với ĐHQGHN có Ban Tuyên giáo Trung ương và một số cơ quan khác. Đặc biệt, thành viên của các tiểu ban đã làm việc rất tích cực, chủ động đã góp phần làm nên thành công của Hội thảo.

GS. NGND PHAN HUY LÊ - CHỦ TỊCH HỘI KHOA HỌC LỊCH SỬ VIỆT NAM:

Tôi rất mừng là tất cả chúng ta đều nhất trí rằng đây là một cuộc hội thảo rất thành công, thành công ở chiều sâu khoa học, thành công ở tính thực tiễn của nó, thành công ở sự tạo lập nên một nhận thức mới sâu sắc và khá toàn diện về Thăng Long - Hà Nội. Đây là cuộc hội thảo đầy tâm huyết, đầy tinh thần trách nhiệm và chất trí tuệ cao. Chúng ta rất hài lòng về cuộc hội thảo này, nhưng nếu chỉ dừng lại ở đây thì thật đáng tiếc. Cho nên chúng tôi đề nghị là sau cuộc hội thảo này:

Thứ nhất, đề nghị Ban Tổ chức biên tập lại toàn bộ báo cáo và xuất bản thành công trình đưa vào tủ sách Thăng Long ngàn năm văn hiến. Đây là một công trình không những thể hiện thành công của chúng ta hôm nay mà còn để lại một hồ sơ, một tư liệu cực kỳ có giá trị cho mai sau. Chúng tôi kiến nghị Văn phòng Ban chỉ đạo 1000 năm Thăng Long, NXB Hà Nội gấp rút làm công việc biên tập và in thật đẹp, thật trang trọng và biên tập thật kỹ không để lại các lỗi, để cuốn sách xứng đáng với tầm cỡ và thành công của Hội thảo.

Thứ hai, trong cuộc Hội thảo này, trên cơ sở nhận thức sâu sắc và đầy tinh thần trách nhiệm của mỗi người, hầu hết các nhà khoa học đều đưa ra các khuyến nghị của mình. Các khuyến nghị đi vào từng phương diện một. Chẳng hạn như tiếng nói Hà Nội như thế nào, ứng xử như thế nào trước tình trạng tiếng nói Hà Nội đang bị pha tạp. Vấn đề phong cách Hà Nội, rồi các vấn đề giao thông vận tải, việc bảo tồn di sản Việt Nam và đặc biệt là vấn đề quy hoạch Hà Nội hôm nay và mai sau. Làm thế nào đó để Hà Nội phát triển bền vững, hiện đại nhưng vẫn giữ được tất cả cái gì tạo nên dáng dấp riêng của Hà Nội, phong cách của Hà Nội, bản sắc của Hà Nội. Hà Nội không thể lẫn với bất cứ thủ đô nào trên thế giới và mang đặc

điểm chung của các thủ đô phương Đông. Đây là vấn đề rất lớn. Tôi nghĩ rằng những khuyến nghị tuy ở từng khía cạnh nhưng tổng hợp lại chắc chắn sẽ rất có ý nghĩa nhất là với các nhà hoạch định chính sách và xây dựng quy hoạch. Chúng ta đề nghị Ban tổ chức trên cơ sở các ý kiến phát biểu của từng nhà khoa học, Trưởng tiểu ban sẽ tổng hợp lại thành một bản kiến nghị gửi lên lãnh đạo Hà Nội và gửi lên lãnh đạo Chính phủ, Trung ương.

Thứ ba, tôi nhớ rằng những năm 90 thế kỷ XX, trong các nhà khoa học Việt Nam đã có đề xuất với Hà Nội nên thành lập một Trung tâm hay Viện nghiên cứu về Hà Nội. Và trên thực tế danh hiệu Hà Nội học đã xuất hiện và vừa rồi có Viện về phát triển kinh tế đã ra đời. Nhưng cho đến hôm nay rất tiếc vẫn chưa có một tổ chức nghiên cứu toàn diện về Hà Nội. Có thể là một Trung tâm nghiên cứu về Hà Nội, có thể là Viện nghiên cứu về Hà Nội. Tôi nghĩ rằng đây là thời điểm đã chín muồi, mà nếu bỏ mất thời cơ này sẽ là có lỗi với Hà Nội. Thứ nhất là chúng ta tổ chức kỷ niệm 1000 năm Thăng Long. Thứ hai là chúng ta có một đội ngũ nghiên cứu về Hà Nội trong nước và quốc tế. Chúng ta có một loạt các

công trình nghiên cứu đa ngành về Hà Nội. Đã đến lúc lãnh đạo Hà Nội cần thành lập Viện hoặc Trung tâm nghiên cứu về Hà Nội. Nhưng điều quan trọng, đây phải là Viện nghiên cứu toàn diện, liên ngành về Hà Nội. Có thể bộ phận tổ chức của nó không lớn lắm, phải có những người lãnh đạo có tầm cỡ và phải có một số nhà nghiên cứu khoa học chuyên ngành trên những lĩnh vực cần thiết. Phương hướng phát triển chủ yếu của nó là phải tạo được sự liên kết và sự hợp tác trong nước và quốc tế. Có thể nói là hợp tác liên ngành, hợp tác quốc nội và hợp tác quốc tế là cơ sở có ý nghĩa quyết định cho sự thành công của trung tâm nghiên cứu này. Và nếu đi theo phương thức đó thì tổ chức này chỉ cần thành lập, tôi hy vọng rằng trong thời gian rất ngắn nó sẽ trở thành trung tâm rất mạnh và sẽ đóng góp một phần quan trọng cho phát triển Hà Nội, trực tiếp tư vấn cho các nhà quản lý, lãnh đạo Hà Nội

Cá nhân tôi nghĩ rằng trong thời cơ này mà không tổ chức thành lập được một trung tâm nghiên cứu như vậy là một sự chậm trễ. Nhân danh các nhà khoa học có mặt trong cuộc hội thảo này tôi kiến nghị lên lãnh đạo Hà Nội và Trung ương.